

באר

ירחון אַעצײַ באר טאָרעם טאָפּוו ירדיו

המחיר 50 פרי

1

ניסן תשי"ב

הגליון הראשון מופץ חנם בין כל עובדי הדאר / החל מן הגליון השני יהיה מחירו של הירחון 50 פרוטה והמעונינים מתבקשים לחתום עליו על הסופס המצורף / את הטפסים לאחר מלויים יש להעביר לפי הכתובות הבאות : מחוז ירושלים — ז. אלישיב — לשכת המנהלה של הדאר, ירושלים ; מחוז הדרום — י. גרינזולר — עוזר למנהל מחלקת המנגנון של הדאר, תל אביב, בית רומנו ; מחוז הצפון — מ. ירושלמי — מינהל מחוזי לשרותי הדאר, צפון.

החתימה לחצי שנה — 300 פרוטה

חבריה מערכת

א. ד. קולמן, ירושלים

ז. אלישיב, ירושלים

י. גליק, ירושלים

י. גרינזולר, תל אביב

מ. ירושלמי, חיפה

התמונה : בנין הדאר המרכזי ירושלים

צילום : ברנהיים

דאר

ירחון לעניני דאר, טלגרף, טלפון ורדיו

אפריל 1952

שנה א' חוברת א'

ניסן תשי"ב

אל הקורא!

זה זמן רב הורגש הצורך בעתון שיטפל בכל העניינים המקצועיים של הדואר והנה ביזמת קבוצה של עובדים מתנדבים הוקמה מערכת שקיבלה על עצמה לממש רעיון זה של הוצאת עתון מקצועי. עתון זה הוא מצד אחד נסיון להפעיל את אלה מן העובדים שיש להם מה לומר בענייני מקצועם ולפרסם את דבריהם המיועדים להביא לידי שיפור דרכי העבודה באותו שטח שהם מומחים לו; מצד שני, כוונת המערכת היא לעורר את כלל העובדים לקריאה והשתלמות. נוסף להשתלמות העובד במקצועו שלו, בכוונתנו לקרב את העובדים על ידי כך שהעובד במחלקה מסוימת ידע מה קורה במחלקות אחרות שהן מחוץ לתחום פעולתו ויבין שהדואר איננו איסוף של מחלקות בודדות בלתי תלויות אלא גוף אורגני אחד שכל עובד הוא חלק בלתי נפרד ממנו.

בעתון יפורסמו מלבד מאמרים מקוריים של עובדינו גם תרגומים של מאמרים ממיטב הספרות המקצועית העולמית וכן ידיעות קצרות על המתרחש בדואר בארצות תבל.

מטרתנו הסופית היא להגיע, מתוך התחלה צנועה זו, שהיא בבחינת נסיון, לידי פירסום ירחון הראוי לשמו, כדוגמת כתבי העת המתפרסמים על ידי הנהלות דואר שונות.

תוך תקווה לשתוף פעולה של עובדי הדואר, שבו תלויה הצלחתנו, הן על ידי כתיבת מאמרים והן על ידי קריאה והתעניינות, הגנו מגישים בזה לקורא את הגליון הראשון של ירחון הדואר.

המערכת

★

הקדמת המנהל הכללי של הדאר

חברים,

יש לי הרגשת שמחה ממשית לפנות אליכם מעל דפי חוברת זאת שתהיה, אני מקווה, התחלה לבטאון קבוע למחשבת הדואר ועושי מלאכתו.

הופעתו הראשונה של ירחונינו חלה בתקופה, בה מאווי כל נאמן בעם מכוונים לקראת הבראתו של משק המדינה ולביצור עצמאותה הכלכלית.

לא יהיה בכך משום הגזמה אם אומר, שממשלתנו עומדת עתה במבחן מדיניותה הכלכלית החדשה. תכנית זו, הצלחתה תלויה בביצועה, בעקיבות הביצוע. העם כולו חייב להאמין בחיוניות דרך זו ולעשות יום יום למען הגשמתה. ובשורה הראשונה חייבים לעשות כן שרתי המדינה, בטיבו של המנגנון הממשלתי, בהכשרתם של הפקידים, ברמתם הציבורית, בנאמנותם ובמסירותם תלוי במידה רבה גם יחסו של האזרח אל חובותיו הוא, אל דבר הממשלה ואל חוקי המדינה. המנגנון הממשלתי במדינה משול ללב בגופו של אדם: כשם שהגוף מתגבר על מחלותיו אם הלב הוא חזק, כן מתגברת

מדינה ביתר קלות על משברים פנימיים, אם המנגנון הממשלתי פועל כהלכה והנו דרוך לביצוע נאמן.

אנו מונים כיום קרוב לחמשת אלפים עובד בשרותי הדואר, הטלגרף, הטלפון והרדיו; מספר מכובד מאד בתוך כלל עובדי המדינה. אין ספק שיש בידנו לתרום תרומה חשובה להרמת פריון העבודה הכללי וליעול המנגנון, שהננו החלק הששי בו, על ידי מאמץ עצמי שימשש דוגמה לאחרים.

הסיסמה: "מקסימום של יעילות במינימום של אמצעים" הולמת לא רק את מפעלי ההתיישבות והתעשייה, אלא גם, ולדעתי — קודם כל, את שרותי המדינה, ובתוכם את הדואר, כאחד השרותים החיוניים ביותר לכלכלת הארץ ולאשר תושביה.

והשאלה מוצגת: המקיימים אנו סיסמה זו שהנה צו השעה ויסוד היסודות לעצמאותנו? חוששני שלא כל אחד מאתנו יוכל לתת תשובה חיובית לשאלה זו, ולא טוב הדבר, אם רק חלק מאתנו בין המקיימים. אילו בדרכם של אלה היו הולכים כולם, היינו יכולים לעשות במשך 4 שנות קיום המדינה הרבה יותר משעשינו. אני רוצה להפחית כמלוא הנימה מערכי של הנעשה; אין ספק שהוא ראוי לציון ויש בו משום מתן סיפוק לעושים. אבל תסכימו אתי שקצת יותר מדי נזהגים אנו לדבר על העבר, ומן הדין שנמתח קו מתחת למאזנים הישנים ונשאירם לכותבי ההיסטוריה של הקמת המדינה. מצווים אנו לייצב את דמות מפעלנו בהווה ולפלט נתיבות לעתיד.

נאמר לעצמנו את האמת: הדואר שלנו אינו משוכלל, אינו מפותח ואינו מדויק די צרכו — ושומה עלינו לפתחו ולשכללו, בהתמדה ובקפדנות, והדרכים מרובות. עלינו לבקשן במשותף, כקולקטיב, בהשלטת שיטות עבודה רציונליות שבעטין נגיע להגברת התפוקה תוך חיסכון בזמן, במרץ ובהון לאומי. עלינו לחפשן כיחידים, כל אחד לעצמו, בביצוע אחראי, מדויק ויעיל של תפקידו הוא. איש איש במקומו ובמקצועו. התאורות של היחידים יצטרף למאמץ קולקטיבי נושא ברכה לכלל ולפרט גם יחד. ובדרך להגשמת מטרה זאת תפקיד מכובד לעתון הדואר, עליו ליהפך לבמה מעליה יתלבנו בעיות הדואר הלכה למעשה, בה ימצא כל עובד ועובד פורקן למחשבתו המקצועית; מעל במה זו נפנה איש לרעהו בדרישה ובעצה לתקן ליקוים, נשתף עצמנו בדאגה לקידום מפעלנו ונתחלק בשמחת היצירה. ועוד ייעוד לבטאוננו זה: עליו לטוות חוטי ידידות לקשור בהם את עובדי הדואר מן ועד אילת.

לא נשאר לי אלא לאחל לכם, חברים, השראה טובה, ולחברי המערכת הצלחה בעבודתם.

ח. בן מנחם

★

ציוני דרך בטלקומוניקציה

מ. א. ברמן

אליו, לא קל היה הדבר לפני שעמדו לשרותנו הטלגרף והטלפון. ברשותו של האדם היו אז רק אמצעי קשר פשוט סים ביותר, תחילה היה הקשר מוגבל למרחק של שמיים קול דבור או צעקה. כך אנו מוצאים אצל הפרסים שיטה פרימיטיבית של העברת ידיעות: אנשים היו עומדים במרחק מה ביניהם והיו מוסרים מפה לפה את פקודות המלך לכל המדינה. שיטה זו השתכללה אצל הפרסים במרוצת הזמן עד שהגיעו לידי בניית מנדלים ושפופרות להגברת הקול.

הדרישה להמירות וסודיות בהעברת ידיעות למרחקים

בגליון ראשון זה של ירחון הדואר המיועד לעובדי הדואר חושבני שיהיה זה מתאים להגיש סקירה כללית על התפתחות הטלקומוניקציה מאז ימי קדם, תוך הדגשת השלבים החשובים שאפשרו מעין קפיצות דרך משלב אחד למשנהו. יסלחו לי חברי לעבודה בשרותי ההנדסה אם כמה מהדברים שיאמרו להלן יראו להם כשיגרתיים למדי.

מאז ומעולם שקד האדם לשפר את האמצעים שעל ידם יוכל לבוא כמעט עם חברו הנמצא בריחוק מקום ממנו. כיום אין הדבר נראה עוד קשה כלל. מבקש הנך להודיע משהו לחברך בעיר אחרת, הרי שילח אתה מברק או מטלפון

בין לצרכי דת ובין לצרכי מלחמה, המריצה את הביקוש לשיטות איתות שעל פיהן אפשר להעביר סימונים מיוחדים המבטאים מושגים מקובלים. כך נהגו היהודים בימי בית שני להשיא משואות על החרים כדי להודיע לאחיהם בארץ ובגולה על מולד הלבנה וקידוש החודש לפי הוראות בית הדין בירושלים. לשם זה נבנו בניני עץ כדי להדליק בהם את המדורות ובמשנה, ראש השנה, סדר מועד, אנו מוצאים תאור מלא של הדלקת המדורות לפי סדרן "עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת אש".

הילדים באפריקה ובדרום אמריקה משתמשים עד היום בסימון על ידי הכאה בתופים, ותקיעה בחצוצרות עשויות קנים ונבובים מכוסים קלף, אצל הרומאים אנו מוצאים שיטה משוכללת של סימון ע"י משואות עשן ביום ומשואות אש בלילה, כן נהגו הרומאים לאותת באמצעות מגנים מלוטשים שהיו משקפים את ברק קרני השמש (שיטה זו מזכירה לנו את ההליוגרף המודרני המשתמש במראה לשקף את קרני השמש בהתאם לתנועות המראה) וכן בחצוצרות, בדגלים ובפנסים. באמצעי קשר אלה, שהוסיפו להשתמש בהם במשך מאות בשנים עד מחצית המאה ה-19, היה לקוי חשוב, למרות השכלולים הרבים שהכניסו בשיר טות האיתות, והוא שהם היו מוגבלים למרחקים קטנים, ההוליים בכומר חושי הראייה והשמיעה של האדם.

מדע החשמל שהמחקר בו החל בתחילת המאה ה-18 חולל מהפכה באמצעי הקשר וראוי לציון כי ע"י השמוש בחשמל פיתח מורס את הטלגרף בשנת 1832. הטלגרף החשמלי של מורס מבוסס על האלקטרומגנט: זרם חשמל בחוט מתכת המלפף מוט ברזל, מאציל על הברזל סגולות של מגנט, ובכך חיבר מורס לקצהו האחד של תייל סוללה ומפתח חשמלי, ובקצהו השני של התייל חיבר אלקטרוד מגנט. בלחצו על המפתח עבר הזרם דרך התייל אל האלקטרומגנט שמשך אליו עוגן ברזל, בעזבו את המפתח נפסק הזרם והעוגן חזר למקומו בעזרת קפיץ. בהימשך העוגן אל האלקטרומגנט ובחזרו למקומו הוא השמיע קרי נקישת.

מורס המציא גם את שיטת האיתות של "נקודות וקווים". לשתי נקישות רצופות בזו אחר זו קרא "נקודה" ולשתי נקישות בריוח זמן גדול יותר קרא "קו". לפי "קוד" מקובל הידוע בשם "קוד מורס" של צירופי הנקודות והקווים נהפכו הנקודות והקווים לאותיות ולמלים. האות א' למשל מורכבת מנקודה וקו, האות ב' מקו ושלוש נקודות וכו'. במשך השנים שחלפו מאז, צמחה רשת של כבלי טלגרף עיליים, תת־קרקעיים ותתי־ימיים המקשרת את הנקודות המרוחקות ביותר בעולם; ולא זו בלבד אלא ששכלולים ושפורים רבים נעשו בטלגרף החשמלי עד שהגיע לטלפוני טר של ימינו, הלא הוא מכשיר הפלא המדפיס למרחוק אשר השמוש בו, ע"י דואר ישראל להעברת מברקים וע"י מגויים פרטיים להעברת ידיעות, גדל והולך.

תארו לפניכם שתי מכונות טלפוניטר הרחוקות אחת מחברתה והמחוברות ביניהן באמצעות תייל. בלחצכם במכונה אחת על אות מסוימת במפתח האותיות תדפיס המכונה השניה שבקצה השני של התייל אותה אות.

הטלגרף החשמלי של מורס היה רק השלב הראשון במהפכה הגדולה שחלה באמצעי הקשר של המין האנושי. השלב השני בא עם המצאת הטלפון בשנת 1875 ע"י אלכסנדר גרהם בל. כאן לפנינו פלא גדול יותר, כי המגע בין אדם לחברו הנמצאים ברחוק מקום איש מרעהו הוא לא בלבד על ידי העברה בתייל חשמלי של אות כתובה או מודפסת אלא העברת קולו ממש של האיש המדבר דרך התייל.

תפקיד הטלפון הוא להעביר קול באמצעות החשמל מני קודה אחת למשניה. את מכשירי הטלפון בשני הקצוות מקי שר זוג תיילים המהווה את המוליך של זרם החשמל. לטלפון שני חלקים עיקריים: המיקרופון אשר לתוכו מדברים ומקי לט הטלפון שדרכו שומעים. הטלפון מבצע את התפקיד של העברת הקול בשתי פעולות נפרדות והפוכות זו מזו. בקצה האחד הופך המיקרופון את גלי הקול לגלי חשמל העוברים דרך הקו ובקצה השני הופך שוב מקלט הטלפון את גלי החשמל, הנקלטים מן הקו, לגלי קול. בסקירה זו לא אוכל להסביר כיצד נעשות שתי פעולות אלה מאחר שהסבר זה, יש להקדיש לו מאמר מיוחד.

האיתות בטלגרף והדבור בטלפון דרשו חוליה פיזית בין הקצוות כלומר תייל מתכת. חוליה זו קשורה בהוצאות מרובות ולעיתים בקשיים רבים כשהמרחקים הם גדולים ביותר. והנה גם חוליה זו נעשתה מיותרת עם תגלית גלי הרדיו. בשנת 1864 הוכיח האנגלי מאקסוול ע"י נוסחאות מתמטיות את האפשרות של יצירת גלי רדיו, דהיינו גלים אלקטרומגנטיים המתפשטים באתר במהירות האור והמעי בירים אנרגיה חשמלית מנקודה אחת לשניה גם אם שתי הנקודות אינן קשורות על ידי מוליך פיזי. כעבור עשרים וארבע שנה (בשנת 1888) אשר הפיזיקאי היהודי היינריך רודולף הרץ באופן נסיוני את ההוכחות התאורטיות של מאקסוול ובפעם הראשונה העבר גל רדיו ממסדר שבפנה אחת של חדר אל המקלט שבפנה השניה. אולם התענינותם של מאקסוול ושל הרץ בעניין היתה מדעית גרידא ולא ראו את ההועלת השימושית הצפונה בגלי הרדיו עד שבא האיר טליי מרקוני והמציא את הטלגרף האלחוטי בשנת 1895, וכעבור שש שנים הצליח, לאחר נסיונות מרובים, להקים גשר אלחוטי על פני האוקינוס האטלנטי.

מכאן ואילך התקדם הקשר האלחוטי באמצעות גלי הרדיו בצעדי ענק. בתקופת מלחמת העולם הראשונה פותח ושוכלל לטלפון האלחוטי ובשנת 1915 העבר בפעם הראשונה קולו של אדם על פני האוקינוס האטלנטי. ולא קל היה הדבר, כי בעוד שבטלגרף האלחוטי היה רק צורך בהפסקת גל הרדיו "הנושא" למרוגין בהתאם לנקודות והקווים של קוד מורס, הרי בטלפון האלחוטי היה צורך לפתח שיטות של "גחן" גל הרדיו הנושא בהתאם לגלי "השמע" (אלה הם הגלים החשמליים הנוצרים בטלפון רגיל בהתאם לגלי הקול של האיש המדבר במיקרופון). בקצה האחד, והפרדת גלי "השמע" מן הגל "הנושא" בקצה השני. פיתוח שיטות אלו לא היה אפשרי בלי השפופרת האלקטרונית שהומצאה ע"י פלמינג בשנת 1904 ושוכללה אח"כ ע"י דה־פורסט ואחרים. אילו לא השפופרת האלקטרונית לא היו בידינו אמצעים

הראשון ע"י הטלפונאית במרכז הבינאוורי אשר תרשום לפניה את המספר המבוקש ותחברנה לאחר שתשיגו ע"י חיוג ישיר. בשלב השני יוכל המנוי עצמו באזור אחד לחייג ישיר למנוי של כל אזור בארץ.

יש לציין שאם כי לא כל הארצות בעולם מפותחות כשויצריה, נעשים כבר נסויים למיתוג אבטומטי למחצה בין ארצות אירופה, כלומר, שהטלפונאית לשיחות הביני לאומיות בארץ אחת תחייג ישירות למנוי המבוקש בארץ שניה.

אמצעי הקשר ב"חוט" וב"אלחוט", הטלגרף והטלפון הם כיום חלק בלתי נפרד מהחיים הכלכליים והתרבותיים של האדם הן בנבילות המדינה בה הוא חי והן בין המדינות בשרותיהן הבינלאומיים. על חשיבותם של אמצעי קשר אלה תמיד העובדה כי זה משנים קיים האיגוד הבינלאומי לטלקומוניקציה אשר אחת ממטרותיו היא לפתח, לשכלל ולעיל את שירותי הטלקומוניקציה בעולם, ביבשה, בים ובאוויר, ב"חוט" וב"אלחוט", בטלגרף ובטלפון. רבים הם תפקידיו של האיגוד בחתירתו למטרה זו הן מהד הטכני והן מהד האופרטיבי: בקביעת תקנים, באיסוף תוצאות מחקר מכל הארצות המשתתפות בו ובעיקר בהכנסת סדר בשימוש של גלי הרדיו העומדים לרשותנו כדי למנוע תהור ובוהו באתר.

קשה לנבא מה יהיה בעתיד אולם יש לצפות לפיתוח רשת עולמית של חוליות קשר "חוטיות" (כבלים) "קואק" סיאליים עם "נושאים" (ושל חוליות "אלחוטיות", היות ואין הספקטרום של גלי הרדיו די רחב כדי לספק את כל הדרישות לקשרים אלחוטיים נוצרה צפיפות יתירה באתר. מסיבה זו חלה נסיגה מה באפשרויות הניצול של גלי הרדיו הבינוניים והקצרים וגברה הנטיה להשתמש בגלים קצרים יותר ויותר (גלים קצרים מאוד, גלים אולטרה-קצרים וכו') ולא רק לצרכי קשר גיד או קשר רדיו-טלפון בתוך גבולות כל ארץ אלא גם לצרכי הקשר הבינלאומי. נוסף לכל זאת יש לראות עתיד רב בפיתוח הכבל הטלפוני התתימי והמגבר התתימי אשר ברבות הימים יאפשרו שירות רשת של כבלים על פני קרקעות ימים בין כל יבשות תבל. הבה נקחה שפיתוח רשתות קשר אלו עם שכלול החיוג האבטומטי הבינארצי (ואולי גם הביניבשתי — מי יודע?) יתרמו במידה ניכרת להגשמת החזון עתיק היומין של "עולם אחד".

כה יעילים לייצור גלים אלקטרוניים, להגברים כשהם חל" שים ולנצלם כדי שיהיו ראויים לשמוש במכשירי הטלגרף והטלפון העומדים לרשותנו. כיום קיימות חוליות רדיו טלגרף ורדיו טלפון המקשרות את כל חלקי תבל. גם מדינתנו אינה מפגרת בשטח זה והיא קשורה באמצעות האלחוט עם רוב ארצות העולם.

כידוע, רבות הן דרכי השמוש בגלי הרדיו ואצין רק כמה מהן. השדור — שאינו אלא טלפון אלחוטי, בו עובר "הקול" בכחן אחד ולא בשני הכוונים כבטלפון רגיל — החל רק בשנות ה-20 של המאה הנוכחית וכיום אין לך כמעט ארץ שאין בה שרותי שדור. הרדיו-פוטו-טלגרפיה — כלומר, טלגרף אלחוטי המעביר תמונות באמצעות גלי הרדיו — פותח בשנות השלושים ונמצא בשמוש גם בין מדינת ישראל וארה"ב, צרפת, ואנגליה. הטלוויזיה — המ עבירה לא תמונות קבועות של צלמים בלבד כמו ברדיו פוטו-טלגרפיה, אלא גם תמונות חולפות ו"מדברות" של מאורעות ונופים חיים — כבשה כבר את ארצות אמריקה הצפונית (אפילו בצבעים טבעיים כמעט) וכמה מארצות אירופה, ולא ירחק הזמן וגם היא תחדור לרוב ארצות תבל. חוששני כי "נסחפתי" ע"י גלי הרדיו מעל למידה ועלי לחזור ולהצביע על אחת ההתפתחויות החשובות ביותר בתולדות הטלקומוניקציה. כזוהי, לטלפון האבטומטי שהוא אחד המכשירים החיוניים ביותר בחיינו היום יומיים. שנים של מחקר ונסויים עברו על הטלפון מאז המצאתו ע"י בל. תחילה היתה הטלפונאית המקשרת בין מנוי למנוי אולם אח"כ קם מתחרה חשוב לקולה הערב. השימוש במר כוח טלפון אבטומטי בה יכול מנוי אחד לבור לעצמו באר רה אבטומטי כל מנוי אחר החל — בעיקר בארה"ב — עוד בסוף המאה ה-19. לאט לאט הורחבה המסגרת ושוכללו המיתקנים המאפשרים למנוי הקשור למרכז טלפון אחת, להשיג ע"י חיוג ישיר כל מנוי הקשור למרכזת אחרת באותה עיר או באותו אזור. את השיא בשכלול זה אנו מוצאים בשויצריה בה יכול כל מנוי להשיג כל מנוי אחר במדינה ע"י חיוג ישיר ובלי התערבותה של הטלפונאית. כיום קיימת נטיה כללית לפיתוח החיוג האבטומטי ה"ביני עירוני" וגם מדינתנו הצעירה חותרת לקראת אבטומטיזציה במנה מידה ארצי. הארץ תחולק אזורים אזוריים ובכל אזור יוכל כל מנוי להשיג כל מנוי אחר ע"י חיוג ישיר. אשר לחבור בין המנויים באזורים השונים ייעשה הדבר בשלב

★

זוטות

שונים. לפנינו נענו עד כה 6 ממשלות בחיוב חלקי רשת בשלילה, מיתר חברי האגוד לא נתקבלו תשובות כלל. (אוגוסט פוסטל)

טלוויזיה בפולניה. הממשלה הפולנית החליטה להקים במסגרת תכנית הפתוח שלה, מספר תחנות שדור טלוויזי וכן מפעל לתוצרת המונית של מקלטי טלוויזיה. (אוגוסט פוסטל)

100,000 טלפונים בא"י הוואי. בימים אלה הגיע מספר הטלפונים באיים אלה ל-100,000 (מספר תושבי האיים 370,000) הטלפון הראשון הובא לאיים בשנת 1878.

(גירגול דה טלקומוניקסיון)

הנחות לצלב האדום הבינלאומי בתעריפי דואר ובזק. הא"י גור הבינלאומי לטלקומוניקציה פנה לכל חבריה בהצעה למתן הנחות לצלב האדום הבינלאומי בתעריפי דואר ובזק

איגוד הדאר העולמי

י. ל. לנדאו

פונים אליה בנדון. הלשכה מוציאה גם עתון בשם L'Union Postale זמכיל מאמרים על נושאי דואר, סקרי רות וכו'. בראש הלשכה עומד מנהל ולצדו סגן וחבר עוזרים ויועצים.

המוסד החדש ביותר של האיגוד היא ועדת הקשר והביצוע — Commission Exécutive et de Liaison שעל קיומה הוחלט רק בקונגרס פריז 1947, הועדה מורכבת מ-19 חברים הנבחרים ע"י הקונגרס. מנהל הלשכה הבינלאומית משמש מזכיר כללי של הועדה.

תפקיד הועדה היא הבטחת המשך העבודה של האיגוד לפי הוראות האמנה וההסכמים המיוחדים, בהתאם להחלטות שנחקלו וכתחום כללים שנקבעו על ידי הקונגרס. על הועדה לעמוד בקשרים עם מוסדות בינלאומיים אחרים ולבחון שאלות סבניות ואירגוניות המתעוררות בתקופה שבין קונגרס לקונגרס. אחד התפקידים המיוחדים שהקונגרס בפרס הסיל על הועדה הוא קיום קשר הדוק עם האירגון הבינלאומי לתנועה האווירית (Association Internationale du Trafic Aérien) בכל השאלות הנוגעות לאירגון הובלת דואר האוויר.

הקונגרס העולמי של הדואר מהווה את האירגון הגבוה ביותר באיגוד והוא כעין פרלמנט שבדיניו מיוצגת כל ארץ, חברת האיגוד על ידי נציגיה. לנציגים אלה ישו כח מלא של ארצותיהם וחתימותיהם מחייבות אותן.

הקונגרס מתכנס כל 5 שנים לשם דיון על שירותי הדואר הבינלאומיים. לאור הנסיון שרכשו המינהלים בתקופה שבין כנס לכנס מחליט הקונגרס על שינויים ותקונים בהוראות האמנה וההסכמים.

קשרי דואר בינלאומיים היו קיימים עוד לפני יסוד איגוד הדאר העולמי וגם ארגוני דאר שונים נוסדו לפני 1874 במסגרת צרה של ארץ אחת או מספר מצומצם של ארצות. כל זה לא איפשר עבודה תקינה בין כל הארצות בגלל הטפול השונה שקבלו השאלות השוניות במחלוקת בכל ארץ וארץ.

איגוד הדואר העולמי הוקם בעתו כדי להסדיר את הבעיות המאפשרות את אירגון משלוחי הדואר בין הארצות; כגון: אחידות התעריף, המשקל, המטבע וכו'.

השפורים והחדושים שעליהם מחליט הקונגרס משמיעים לא רק על הקשרים הבינלאומיים של הדואר אלא גם על השרותים הפנימיים של כל ארץ וארץ היות וכל שנוי באמנה מבוסס על נסיונותיהן של הארצות שהציעו את החדוש או השפור.

זוהי מהותו, בקיום כלליים, של הקונגרס של איגוד הדואר העולמי.

ב-14 במאי 1952 יתכנס הקונגרס של איגוד הדואר העולמי בבריסל אשר בבלגיה ובהזדמנות זו כדאי להתעכב ולעיון במסגרת מאמר קצר זה במבנה של איגוד הדואר העולמי הכולל היום את מינהלי הדואר של כל ארצות תבל כמעט.

איגוד הדואר העולמי שחגג לפני שנתיים את שנת קיומו ה-75 נוסד בברן אשר בשווייץ בה התכנסו 22 ארצות וחתמו ב-9 באוקטובר 1874 על הסכם בדבר יסוד איגוד הדואר הכללי — Union Generale des Postes שנקרא גם לתוקפו ב-1 ביולי 1875. השם הנוכחי Union Postale Universelle — איגוד הדואר העולמי נחקל רק כעבור 4 שנים בקונגרס פריז 1878.

הארצות, חברות האיגוד, מהוות שטח דואר אחיד ואחת ההוראות החשובות של אמנות הדואר היא חופש מעבר למשלחי הדואר בכל הטריטוריות של האיגוד.

כל ארץ עצמאית יכולה להתקבל לאיגוד אם 2/3 של מספר חברות האיגוד מצביע בעדה. וכך נתקבלה גם מדינת ישראל לאיגוד כחברה שחתמה ב-24 בדצמבר 1949.

כל ארץ, חברת האיגוד, חייבת לחתום על אמנת הדואר העולמית, Convention Postale Universelle האמנה כוללת סעיפים של ארגון וחוקת האיגוד מצד אחד, ומצד שני את ההוראות העקרוניות שלפיהן מתנהלים שירותי הדואר הבינלאומיים באוויר, בים וביבשה, כלומר שירות דואר מכתבים.

נוסף לאמנה קיימים הסכמים מיוחדים שההצטרפות אליהם אינה חובה, ושלפיהם נקבע הקשר הבינלאומי בשאר השטחים של שירותי הדואר כגון: חפצים מבוטחים, דואר חבילות, גוביינא, המחאות כסף, חשבון סילוקין ומגורי עתה נים וכתבי עת אחרים.

האמנה וההסכמים נותנים לשינויים על ידי הקונגרס, אך לא בשביל מקרים דחופים שאינם סובלים דחוי קיימת אפשרות של החלטה, באמצעות משאל, הנערך בכתב בין מינהלי הדואר, על ידי הלשכה הבינלאומית.

הלשכה הבינלאומית של האיגוד Bureau International al de l'Union Postale Universelle הוקמה עוד בשנת 1875 ומקום מושבה בברן. היא מהווה מעין מזכירות שתפקידה היא קיום הקשר בין מינהלי הדואר.

הלשכה אינה רשאית להחליט בעניינים עקרוניים; עליה לתת רק צורה להחלטות הקונגרס, לאסוף ולעבד חומר אינפורמטיבי בצורת חוזרים וחברות לידעת הארצות שהן חברות האיגוד. הלשכה פועלת גם בתור לשכת סילוק (Clearing house) לחובות בהסכמת מינהלי הדואר. במקרה של חלוקי דעות בין שני מינהלים בקשר לתקנות היא מפרשת או דואגת לתווך אם הצדדים הנוגעים בדבר

טלויזיה

יעקב גרינוולד

בצורה כזאת, שאפשר לכוון את עדשותיה כלפי המוצג המופיע במקלט בצורה מוגדלת. הניתוח נראה בפרוסטרוס ואברי המנותח נראו על "המסך" של המקלט בצבעים ובצורה בולטת ובהירה. כשהניתוח הסתיים, לא התאפק אחד הרופאים, איש שיבה, וקרא בהתפעלות: "זהו הדבר הנפלא והנהדר שראיתי בימי חיי!"

באחת מתחנות הכח הענקיות הותקנו שתי מצלמות טלוויזיה לשם השגחה על רמת המים בכריכות ולשם בחינה אם כל להבות השמן בוערות לפני שאבקת הפחם מוכנסת לתנור. כל מיתקני הטלוויזיה מחוברים ע"י כבל קונצנטרי אל מקלטי הטלוויזיה המרוכזים בחדר ההשגחה והפקות.

גלי הרדיו מתפשטים במרחב ואפשר לקלטם במרחקים ניכרים, מה שאין כן בטלוויזיה. רדיוס הפעולה של הטלויזיה אינו עולה על 80 ק"מ. לכן משתמשים בכל מיני שיטות כדי להתגבר על קשיי השידור. והתחנות אינן עצמאיות ואין להם תכנית משלהן. תכנית מועברת אליהן מערים אחרות ע"י כבל מיוחד הנקרא "קואכסיאל" או "קונצנטרי". הכבל הקונצנטרי הוא למעשה עורק נחושת הנחנך בחומר דיאלקטרי הנחזק בתוך צינורית נחושת עטופה גומי או חומר פלסטי. צינורית הנחושת עשויה בדרך כלל חוליות, ולכן היא גמישה. פאטנט הכבל הקונצנטרי נרשם עוד במאי 1929. מרבית להשתמש בו לא רק לשם העברת תכניות הטלוויזיה אלא גם בכל מקרה של צורך העברת תכנים גבוהים. תכונתו של הזרם הישר הוא לזרום בכל שטח החתך של המוליך. לעומת זאת, זורם זרם החילופין רק בשטח החיצוני של החוט. במדה שהתכופות גדלה, זורם הזרם יותר ויותר בשטחים החיצוניים של המוליך. לתופעה זו קוראים "תופעת הקליפה". ההפסד

זה שנים רבות "נאבקה" הטלוויזיה לפלוס לעצמה דרך ולתפוס את המקום הנאות בהתפתחות הטכניקה האלקטרונית. מלחמתם הנואשת של תעשיית הסרטים בהוליווד היתה מוכנת למדי כשעשו כמיטב יכולתם לעיכוב "התפשטות" הטלוויזיה. כולם ידעו, שכשם שהבד גרע מערכו של התיאטרון, כן תגדול הטלוויזיה ירידה ניכרת בעסקי הקולנוע ותזיק להם. על אף המכשולים המרובים, לאחר מלחמת העולם השנייה, התחילה הטלוויזיה לשרת את הצבור הרחב וכעת אפשר לקבוע בודאות שהתפתחותה היא מהירה בהרבה מזו של הרדיו. ארצות אירופה רבות התקינו כבר או מתקינים כעת את משדרי הטלוויזיה. מהנדסי ברית המועצות, שווייץ, צרפת ובריטניה הגדולה מתלבטים בשאלת כיצד "להשביע את רצונה" של העין שהיא רגישה מן האוזן. עוד בתחילת 1935 מונתה בלונדון ועדה ממשלתית שמתפקידה היה למצוא דרך להתאמת הטלוויזיה לשרות הצבור. בסוף 1936 קיימו בלונדון שני שידורים ליום, שעה אחת לפני הצהריים ושעה אחרי הצהריים.

העוקבים אחרי ההודעות התדירות של דוד סארנוף, מנהלה הראשי של ר.ק.א., יכולים לעמוד בנקל על התפתחותה של הטלוויזיה — היראה למרחקים. לפי אומדן של החשוב שבעלונים בשדה האלקטרוניקה "מלהיטר", היו בארצות הברית באמצע 1951 107 תחנות משדרות ו-12,752,700 מקלטי טלוויזיה (לעומת 6,500 ב-1946; 200,000 ב-1947; 975,000 ב-1948; 2,900,000 ב-1949; 4,000,000 ב-1950). בניו יורק בלבד, קיימות כיום שבע תחנות המשדרות תכניות טלוויזיה, ששתים מהן מתחילות את תכניותיהן ב-9.30 בבוקר וגומרות ב-1 אחר הצהר. הודות לשכלולים הטכניים והמחירים הנוחים באופן יחסי, הולך וגדל הבקוש למכשירי קליטה. בארצות הברית מייצרים למעלה מ-6 מיליון מכשירים ב-700 דוגמות שונות וגדלים שונים. תעשיית הטלוויזיה מספקת מכשירים החל מהמיטלטלים בגודל קטן של 7.6 ס"מ עם "מסך" של 77.4 ס"מ וזמנור בגדלים של 76.2 ס"מ עם "מסך" של 3.420 ס"מ.

כיום מנצלים את מכשירי הטלוויזיה לא רק בכתיים פרטיים, בתי מלון ומקומות ציבוריים, אלא גם במכללות ובתי חרושת.

ב-22.3.32 הותקנה מצלמת טלוויזיה בחדר הניתוחים של בית חולים יהודי "ציון" שבברוקלין ומשם "העבירו" למרחקים את הניתוח למראה עיניהם של סטודנטים ואחיות.

לפני זמן מה התכנסו במלון הידוע בניו יורק "הילדורף אסטוריה" כמה מאות צירים, ממיטב הרופאים, לפגישתם המקצועית. מקלט טלוויזיה צבעוני גדול הוצב לפנייהם; הרופאים עקבו שעה תמימה אחרי כל שלבי הניתוח להר חקת גידולי הסרטן.

מצלמת טלוויזיה — מיוחדת לחדרי ניתוחים — בנויה

במקרה א':

זרם ישר עובר בכל השטח של המוליך.

במקרה ב':

זרם חלופין בתדירות של 10 KHz הזורם אינו עובר בכל שטח החוט.

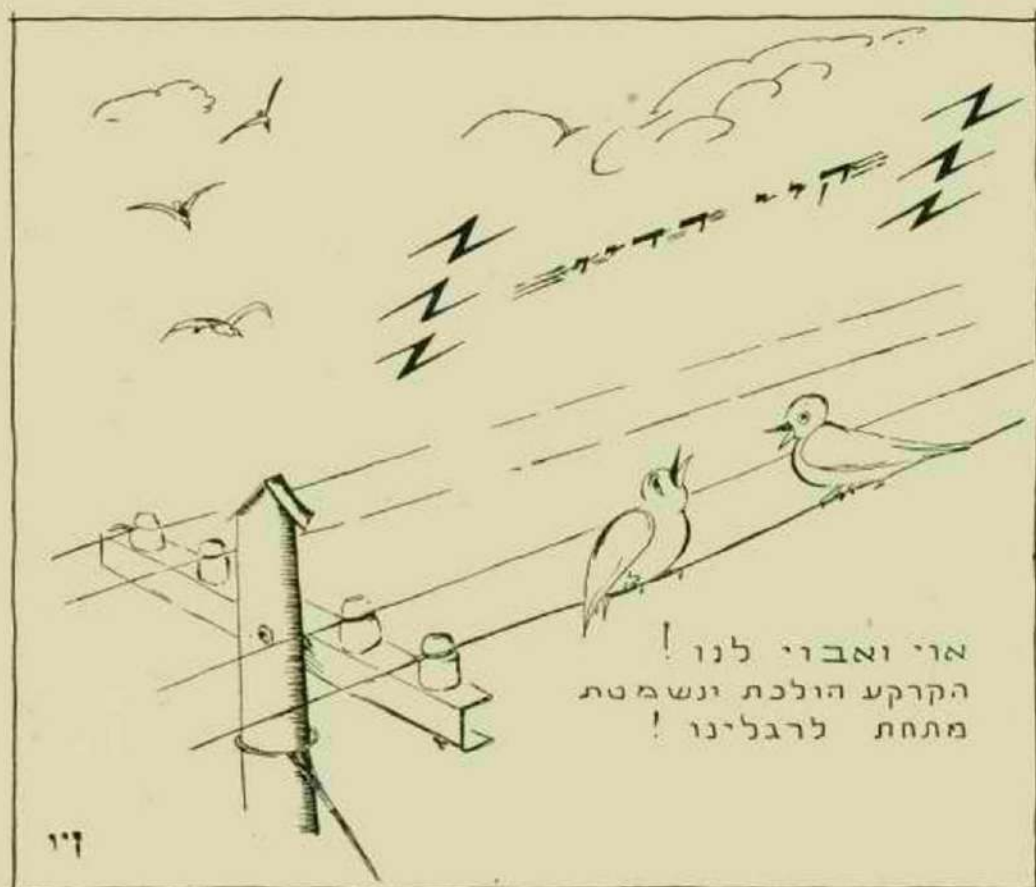
במקרה ג':

בתכנים גבוהים הזורם עובר רק בחלק החיצוני של החוט.

ומכאן מועבר הגל למקלט; הפעולה דומה לזו של אנמנה ברדיו. ברור וטבעי הוא שיש להתקין את המשדר והמקלט בשתי נקודות שביניהן אין בנינים, גבעות או דברים אחרים שעלולים להפריע לתנועות גלי הרדיו, המתנועעים במסלול צר בין שני הרפלקטורים. אין כל אפשרות לקלוט את הגלים מחוץ למסלול הישר, ואם קיימים מכשולים טבעיים, יש להתקין מקלט ומשדר בנקודה שלישית. והאורחות המוקלטים מהרפלקטור הראשון, מועברים לרפלקטור השני באמצעות השלישי. שידורים ממין זה נעשים ע"י גלים בעלי תכף גבוה מאוד. סדורים מסוג זה אינם נוחים ביותר; משתמשים בהם רק בהכרח, או למטרות מיוחדות בגלל ההוצאות הגדולות הכרוכות בהחזקת ציוד וחבר עובדים מאומן. מסבה זו שוב הגיעו לרדיו מסקנה שהשיטה הרצויה ביותר היא העברת תכנית באמצעות הכבל הקוץ צנטרי. למרות זאת התחנה החדשה האלחוטית שתפעל בין ציקגו לניו יורק תהיה מצוידת בשלוש תחנות ביניים של מימסרים.

השיא שאליו הגיעה הטלוויזיה היא טלוויזיה צבעונית. למרות שנסויים לפיתוח הטלוויזיה הצבעונית נעשים זה למעלה מעשר שנים, לא הופעלה שיטה זו אלא לפני זמן מה. עוד

דים במשלוחי אותות בתדירות גבוהה הם קטנים כשהם מועברים באמצעות הכבל הקונצנטרי. ההעברה בחוטים רגילים גורמת הפסדים גדולים מאחר שתופעות הקליפה חלות עליהם. ברם, בגלל מחירו הגבוה של הכבל הקוץ צנטרי, משתמשים בו ככל האפשר במרחקים קטנים. יחד עם זאת, למרות ההוצאות המרובות, הניחו בארצות הברית כבל קונצנטרי בין כמה ערים גדולות, דבר המשמש לחברות טלפון שונות. שרותי טלוויזיה וטלפון "מולטיפלכס" המאפשר להעביר בעת ובעונה אחת כמה מאות שיחות טלפון נפרדות בלי שיחיה אחת תפריע לשניה. אגב, העברת תכנית של סרט קולנוע הוא דבר שכוח. מענינת העובדה שבחדשים הראשונים של 1949 הצריכה הטלוויזיה יותר סרטי קולנוע מאשר כל האולפנים ההוליוודיים גם יחד. קיימת שיטה אחרת להעברת אותות ממצלמת הטלוויזיה והיא באמצעות קרן רדיו ישירה או "באפיק מיקרו-גל". גלי רדיו בעלי תכף גבוה מתפשטים בקוים ישרים והתפשטותם דומה לזו של קרני האור; לכן אפשר להשתמש ברפלקטור רים קטנים עשויים מתכת הדומים בצורתם לזרקורים חשמליים. הרפלקטורים מכונים את הקרנים מנקודה לנקודה. גל היוצא מרפלקטור אחד נקלט ע"י רפלקטור שני

אור וצל, אבל גם צבעים. בשיטה המדוברת, שקבלה את אשורה של הממשלה, סופלים שני לוחות שטוחים ועגולים בצורתם. (דיסקים) הלוחות מחולקים למסגנים צבעוניים. הצבעים הם אדום, ירוק וכחול. לוח אחד נמצא במצלמה, בחלק הקדמי של השפופרת האלקטרונית ולוח שני נמצא בחלק הקדמי של השפופרת קרן קטודית שבמקלט. לוח שני מסתובב במהירות סינכרונית לזה של הראשון, כשהם סגור האדום מופיע מול קרן השפופרת מופיעים על "המסך" החלקים האדומים של המוצג. בחלק של השניה, הזמן הדרוש ש"הנקודה המעופפת" תעבור את "המסך", מספיק הלוח להסתובב ומול השפופרת מופיע המסגן בצבע ירוק; באותו זמן רושמת "הנקודה המעופפת" את החלקים הירוקים. הוא הדין לצבע הכחול. בצורה זאת נוצרים בכל שניה עשרים וארבעה ציורים צבעוניים. למעשה, לפני העין, מופיע מוצג צבעוני. ע"י ויסות תנועת הלוחות באפשרות תנו ליצור גונים שונים. אם נחזק, למשל, צבע אדום, נקבל רושם שהשידור נעשה לא באולפנים אלא תחת כיפת השם. ביום בהיר ויפה, בחוקנו צבע ירוק, נוצר הרושם שהתצלום נעשה ביום מעונן וגשום. נסיון מענין נעשה ע"י מהנדסי הטלוויזיה כשהעבירו תאור בחורה מאולפני השידור. בזמן ההעברה הם הקטינו בהדרגה את האור עד כדי כך שאי אפשר היה לקרוא באולם; אף על פי כן, לא הורגש הדבר במקלטי הטלוויזיה והמוצג היה בהרבה יותר בהיר מאשר נראה היה באולפני השידור. תופעה זו של אי השפעת המאור על שידורי הטלוויזיה מאפשרת שידור רים ממקומות חשוכים ובלתי בהירים. כך יכולים המסתכלים לים בשידור הטלוויזיה לקבל את הרושם שתחרות כדור רגל נערכת ביום שמש אם כי לאמיתו של דבר השמים יכולים להיות מכוסים עננים מנשימים.

לא מכבר הכניסו לשימוש שיטת "ריסוק המסך"; שתי מצלמות הטלוויזיה הנמצאות במרחק של מספר קילומטרים

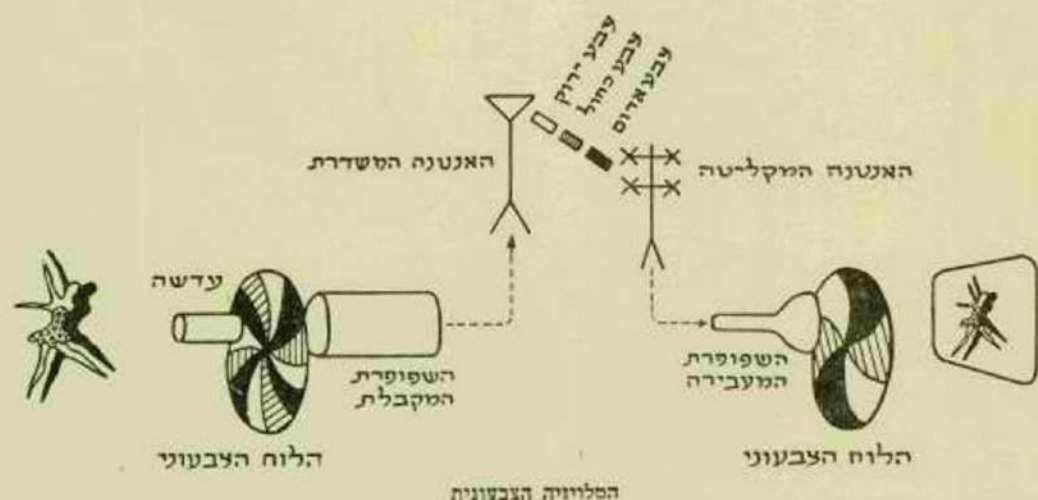
במרץ 1947 לאחר שחברת ר.ק.א., הציגה בפני ועדה ממשלית את מכשיריה להעברת טלוויזיה צבעונית ובקשה סטג' דרדיוציה, דחתה הממשלה את הבקשה למתן רשות להפעיל שידורי טלוויזיה צבעונית, בעילה "שיסודות רבים של שיטת הטלוויזיה הצבעונית נתונים עדיין בשטח הבדיקה והדבר מהייב נסויים נוספים". כעבור שנתיים הודיע דובר הממשלה שלא יורשה להשתמש בטלוויזיה הצבעונית אלא בשני תנאים:

א. אם תכניות צבעוניות תקלטנה בצורה המתקבלת על הדעת ע"י מכשירים רגילים עם שכלולים קטנים.

ב. אם תכניות טלוויזיה צבעוניות תוקלטנה בצורת "שתור לבן" ע"י מקלטי טלוויזיה רגילים מבלי להכניס שינויים או בשינויים קלי ערך.

באותה תקופה פרשו את איסור הממשלה להפעלת שידורי טלוויזיה צבעונית בשתי צורות:

היו שטענו שהתפתחות מהירה ורכי השיטות בטלוויזיה צבעונית תוציא מהשמוש מקלטים יקרים, דבר שיגרם הוצאות לקהל — והיו שסברו שהאיסור בא כדי להגן על בעלי תחנות שידור טלוויזיה מונוכרומיות. רק בנובמבר 1950 הרשתה ממשלת ארצות הברית להנהיג שיטת טלוויזיה צבעונית שהוצעה ע"י תחנת רדיו קולומביה. השיטה שהוצעה מאפשרת קליטת תכנית מונוכרומית וצבעונית כאחד. גם כאן, בדיוק כבמקרה של טלוויזיה מונוכרומית, הכל מבוסס על הטעיה העין. למעשה אין תאור המוצג נעוץ בטכנת אור וצל, אלא מורכב מרביי הקוים. הקו נוצר ע"י קרן אור אחת או על ידי "הנקודה המעופפת". "הנקודה המעופפת" נמצאת במצב של תנועה, עוברת במהירות גדר לה על פני שטח "המסך" משמאל לימין, קדימה ואחורה, מלמעלה למטה, מלמטה למעלה וחזרה. הכל מתהווה במהירות ועין האדם אינה יכולה להבחין ולראות את התנועה. בטלוויזיה הצבעונית "הנקודה המעופפת" יוצרת לא רק

אוח על נושאים שונים, תערובות אמנותיות, הצגות קול-נוע תיאטרון וכו'.

ע"י נסויים שנעשו בעזרת שפופרת קינסקופית, המצאתו של ד"ר ולדמיר זוריקין מ.ר.ק.א., במתח של 12 ק"ו במשך 40 שעות רצופות, הגיעו לידי מסקנה שהטלוויזיה אינה פולטת קרני גאמה או קרני X דבר שהפיג את החשש שהמכשיר האלקטרוני הנחדר מויד לראיה.

זו מזו, מעבירות שתי הצגות נפרדות. על "מסך" המקלט מופיעים שני מוצגים נפרדים המתחברים ומשלימים אחד את השני וכך מתהווה ההצגה.

בכל חלקי חבל מיחסים ערך רב להתפתחות הטלוויזיה. כבר עכשיו סבורים בארצות הברית שטלוויזיה מהווה גורם תנוכי ותרבותי חשוב. זהו האמצעי הנוח ביותר להפצת תרבות, אמנות ומדע. הטלוויזיה מביאה כמעט לכל בית שלישי בארצות הברית, לבתי ספר ואוניברסיטאות, הרצ

★

הדאר הנע בישראל

א. רנן

ציום כדי לקשרם ליתר חלקי הארץ קשר הדוק. המכונית בקרה רק כל יומיים בכל ישוב, כי הדרך היתה ארוכה מדי מכדי לבקר בכל ישוב בכל יום. במשך חודשים רבים עבדנו כך: לעתים התקלקלה המכונית; לפנות ערב היא הועברה לסוסף בתל-אביב לחקון — ולמחרת היא חזרה לעבודתה. יותר מאוחר נוספו לשרות 2 גיפים, הם היו יותר נוחים בשביל העובדים, אבל אף הם קלים מדי בתנאים המיוחדים של המדבר. עם הנעה קדמית. הארגו והציוד הפנימי הוכנו בבית חרשת בארץ ואנו מקינים שמכוניות כבדות אלו ישרתו בעתיד את ישובי הדרום בלי הפסקה ובלי תקלות.

מכוניות אלו יצוידו בקרוב במכשירי רדיו אשר יאפי שרו לצוות לעמוד בקשר בלתי פוסק עם בסיסו בבאר שבע. הקשר התמידי לא דרוש רק מבחינת הבטחון אלא גם לשם העברת מברקים ב"ה הכוזנים בזמן הנסיעה.

לא נתקלנו בקשיים כאלה בשום "דאר נע" אחר. על הקשיים בגליל העליון התגברנו בקלות יחסית כי תנאי השטח טובים יותר. מרבית הדרך נוסעת המכונית על כביר שים טובים והשנויים העיקריים, שהיה עלינו לעשותם, היו בלוח הזמנים.

במשך השנתיים מאז הופעלו המכוניות הראשונות בנגב ובגליל העליון הוספנו עוד 7 מכוניות; מכונית שניה בנגב ושניה בגליל העליון, (בסיסן של 2 המכוניות בטבריה) עמק בית שאן (הבסיס בעפולה) עמק הירדן (הבסיס בטבריה) הרי יהודה (הבסיס בירושלים) וחוף אשקלון (הבסיס במגדל אשקלון).

9 המכוניות מבקרות בכל יום יישובי הסביבה ויחד עם חלוקת הדואר שנעטבר מכל הארץ דואג "הדאר הנע" להעברת דברי דאר ממקום למקום בשטח פעולתו. נבדוק את הדרך של מכתב שחבר כפר בלום, שבגליל העליון, כותב לבנו בצאלים שבנגב:

המכונית יוצאת מכפר בלום בשעה 13.15, מגיעה לסבריה בשעה 16.50 ולחיפה בשעה 19.00. שרות הלילה היוצא

כמעט כל מינהל דואר עומד בפני הבעיה של מתן שרות לישובים קטנים ומרוחקים מהמרכזים הגדולים, וזוהי זה גם שרות מינימלי. ישובים אלה שלפעמים מונים משפחות בודדות ולפעמים אוכלוסיה של מאות משפחות, אין בהם בדרך כלל, תעשייה או מסחר שלגביהם דרושים שרותים מפותחים כמו בערים, אך גם התושבים בישובים קטנים רוצים לקבל את מכתביהם, עתונותם, ירחונים ומברקיםם לא פחות מאנשי העיר. אנשי היישובים הקטנים מקבלים אולי פחות מכתבים ושולחים מברקים לעתים רחוקות יותר, אבל ברור שמהירות ויעילות השרות אינן צריכות ליפול מאלה שבערים.

בעבר ניתנו לישובים כאלה סוכנויות דואר, שהיו אמנם פתוחות במשך שעותים ביום, אבל הדואר הגיע לשם ע"י אוטובוסים אחרי גלגולים ארוכים למדי. הקשיים שבהעברת מכתבים למקומות קטנים ומרוחקים הביאונו לידי הרעיון של הקמת בית דואר שלם על גלגלים, אשר יבקר בכל ימות השבוע, בשעות קבועות בשורת יישובים. ברור היה לנו מראש ששרות זה בא בחשבון רק עבור יישובים שבהם אפשר לרכו את כל פעילות הדואר כרגעים הספורים של בקור המכונית במקום. היישובים האידאליים לסידור כזה הם קבוצות וקיבוצים שבהם מרכז איש אחד או שנים את העבודה.

הנסיון הראשון של "דואר נע" — זה השם שניתן לשרות חדש זה — נעשה בנגב ובגליל העליון. ובשבוע האחרון של מרץ 1950 שלחנו את המכונית הראשונה לנגב ואת השניה ליישובי הגליל העליון. למרות מחשבה רבה והכנה טכנית מדוקדקת נתקלנו בקשיים רבים במשך חדשים רבים — דבר שצפינו לו.

עובדי המוסך של הדאר בתל-אביב — יפו הרכיבו ארגו על מכונית כבירה בעלת הנעה קדמית שקיוונו שהיא תוכל להתנועע בלי תקלות מיוחדות בדרך לא דרך של הנגב. המכונית לא היתה יפה ביותר והנסיעה בה מעייפת אבל בלב יישובי הנגב שקבלו בפעם הראשונה מכתבים ועתונות כעבור יומיים-שלושה מכל קצות הארץ, היא הפיחה את התקווה המבוססת שהדואר יעשה את כל המאמ

בית שאן, טרם מצאה פתרון משיביע רצון. התחלנו בשרות ופיתחנו אותו במידה מסוימת, מבלי שיכולנו להתבסס על נסיון של אחרים — לא בארץ ולא מחוצה לה. נמשיך בדרך שבה הלכנו עד כה, שרות טוב ויעיל לאוכלוסיה כולה, ובמיוחד לאלה שבישובים מרוחקים המעבדים את האדמה ושומרים על גבולותינו.

בשעה 22.10 את חיפה מוביל את המכתב לתל-אביב ומשם במכונית הדואר לבאר שבע. "דואר נע" של הנגב מקבל את המכתב ומוסר אותו בשעה 14.35 בצאלים. מוקדם לומר שלמדנו כבר את כל הבעיות סביב ה"דאר הנע", הסידור הפנימי של המכוניות הוא לא נוח ביותר לעבודה. בעית האורור בקיץ, בעיקר בעמק הירדן ועמק

★

חובות וזכויות של עובדי הדאר

ש. דיאמנד

נאורה? התשובה הקצרה לשאלה זו היא: על העובד לשרת את המדינה והצבור בכל מאודו, במלוא יכולתו, להעמיד לרשות השרות את כל זמנו ולדאוג בהתמדה ליעור לו ולשמו הטוב. זאת אפשר להשיג אך ורק אם עובדי המדינה יהיו חזרי הכרה, כי לכבוד יחשב לשרת את הצבור, דבר אשר כיום אינו עדיין לצערנו נחלת רבים.

בארץ קלאסית של "Civil Service" כמו אנגליה — ולא רק שם — בה סופחה הכרה זאת במשך עשרות ומאות בשנים היא דבקה בעובדי המדינה במידה כזאת עד שהפכה חלק אורגני ובלתי נפרד של היותם. אין כמובן להתעלם מן העובדת החשובה, שהצבור הרחב שם, שהוא הומוגני, יודע להעריך ולכבד את משרת המדינה. אין ספק בדבר שנכונות מלאה ובלתי מסויגת לשרת את העם המתקבץ בציון תרכוש או אמונו, חבתו והבנתו לקשיים ולקויים חולפים שמטעמים או ביקטיביים קשה ביותר להתגבר עליהם במצבנו. עם זאת יש להדגיש שמתן שרות נאמן ומסור אין פירושו סרבילות, שאין לה מקום אצלנו. שרות ראוי לשמו מותנה בידעית הוראות ומלואן, ציות למצוות, סדר ודיוק ויחס אדיב לכל פונה.

עם קום המדינה זנחנו בדואר את השיטה הנפסדת, לפיה ירדו מנהלים לחיי פקודיהם ודרו בהם כאות נפשם. איש אינו מצטער על כך, אולם לא יתכן שגלוי רצון טוב ויחס ליברלי מצד ההנהלה יביאו לידי אי ציות והפרת משמעת המשחיתים כל חלקה טובה והעשויה ליטול מכל אירגון את נשמתו. אין מפעל שיוכל להתקיים בלי משמעת. לא תמיד נראית ההוראה למי שחייב למלא אותה אבל כל עוד היא במסגרת העבודה חייב הנוגז בדבר לבצעה גם אם בלבו הוא אינו תמים דעים אתה. כל עובד זכאי לפנות באמצעות הממונה עליו בתלונה ובקשת הבהרה לרשות גבוהה יותר, ברם, קודם כל עליו לבצע את ההוראות.

הנהלת הדואר התייחסה ומתייחסת בחומרה רבה למקרי של הפרת משמעת, אולם לא תמיד מצתה את הדין. עובדי המדינה נתבעים לדיוק ועל אחת כמה וכמה חל הדבר על עובדי הדואר. בלעדי סדר ודיוק אין דואר. וכפי שהגדיר זאת שר התחבורה המנוח דוד רמז ז"ל: "הדואר מבוסס על סדר". ראשי תיבות של סוד הם סדר ודיוק.

במדינות מתקנות בעלות מסורת של שרות צבורי במשך שנים רבות קיימות חוקות עבודה ותלי תלים של תקנות המגדירות את החובות והזכויות של עובדי המדינה לפרטיהן: אין כמעט בעיה, גדולה כקטנה, שיקשה למצוא לה פתרון או תשובה ב"שולחן ערוך" זה או אחר, שהנו פרי לבטים ממושכים ונסיון שנצטבר. אנו עדיין לא הגענו, בתקופה הקצרה של עצמאותנו, לחוקה הקובעת את תנאי העבודה, החובות והזכויות של צבור עובדי המדינה, שעובדי הדואר מהווים חלק ממנו. אין אנו יכולים לעשות דבר, שלכאורה נראה פשוט, הגיוני ומעשי ביותר, והוא, לסגל לעצמנו אחת החוקות המקובלות שיעילותה וכושר קיומה הוכחה במדינה נאורה זו או אחרת, וזה מפני שמציאותנו היא מיוחדת במינה. ברם, כשם שירענו ליצור בעבר ועל אף הכל הגנו יוצרים גם כעת צרכים חדשים ללא תקדים והקבלה מבלי להודקק להעתקה או חקוי, כך גם שומה עלינו לדלות מתקורותינו אנו ויחד עם זאת להעזר בפרי עמלם ונסיונם העשיר של אחרים. שומה עלינו לשאוב מכל הבקורות, ללמוד, להכיר ולתרגם לשפת המציאות שלנו את הניתן לתרגום. אולם בזה לא סגי. גם בקצב המסחרר של מדינתנו רבת המרץ תעבורנה שנים לא מעטות, עד שנגיע, על יסוד נסיון ומחשבה מעמיקה, להסדר בעית החובות והזכויות של עובדי המדינה. הסדר זה יקבע בארץ צנו ע"י הממשלה תוך שיתוף מלא עם ההסתדרות הכללית של העובדים, בה מאורגנים מרבית עובדי המדינה ולמעלה מ-90% של עובדי הדואר. ההסתדרות שהנה חוט השרה של מדינתנו מופיעה בענין זה, כמו בשטחים חשויים אחרים לא רק כנציגת העובדים בשאלות פורמליות ליות, אלא גם כשותפה נאמנה לעצוב דמותו של עובד המדינה.

למעשה הגנו עדים להתהוותה ולגבושה של חוקת עובדי המדינה ע"י חוזרי נציבות המנגנון המתפרסמים בדרך כלל בעקבות דיון מוקדם, עם אגוד עובדי המדינה. מאחר שהחובות קודמות לזכויות איחד עליהן את הדבור תחילה.

מה הן החובות העיקריות והאלמנטריות המוטלות על עובד המדינה, שהן מן המושכלות הראשונים בכל ארץ

זכות ההתארגנות והנציגות בענינים הפרוספיונליים, תוך קומה זקופה והלך רוח של עובד חפשי לחלוטין. כיום רואים את הדבר כמובן מאליו אבל לרבים מקרב עובדי המדינה זכורות תקופות בהן כל עניניהם, ויהיו אלה החיריים ביותר, היו נתונים לקפריסות של מנהל זה או אחר ללא אפשרות ממשית של ברור או ערעור. בעזרת אגוד עובדי המדינה נוצרו יחסי הבנה הדדיים בין המנהל, העובד ונציגות העובדים, דבר המסייע לעתים קרובות למציאת פתרון צודק לבעיות שעדיין לא הוגדרו בחוקת עובדי המדינה.

יש להמנע מערבוב תחומים בין ההנהלה לבין נציגות העובדים. ההנהלה קיימת כדי לנהל את המפעל שעליו היא הופקדה זאת זכותה וזו חובתה. נציגות העובדים זכאית ואף חייבת לייצג כלפי ההנהלה את האינטרסים המקצועיים הליגיטימיים של העובדים.

גם כאשר תקבע חוקת העבודה והיא תכיל סעיפים רבים וסייגים אין ספור יהיה על ההנהלה ונציגות העובדים לדעת מה היא הדרך הנכונה של טיפול בכך האדם שעליו מוטלת המלאכה והיעוד של בצו מדויגות הממשלה. עם זאת מוטלת על נציגות העובדים החובה המוסרית להשתמש במלוא כח השפעתה למניעת ניצול לרעה של הזכויות שהושגו.

עובד דואר הגורם אחר במסירת מכתב או במתן קשר טלפוני, גם אם הוא בדרך כלל עובד טוב ומסודר, משול לצייר המכתיב תמונה בצבע המתנגד תכלית ניגוד לתכונה ומחובות לזכויות — זכות גדולה היא להיות עובד מדינת ישראל. כלנו שאפנו לרבע נכסף זה בסתר לבנו גם אם לא תמיד העזנו לקוות שניסופים אלה יקרמו עור וגידים בימי חלדנו.

תודעת זכות זו, עלי לציין בצער, פנה מלב רבים בקצב מהיר מדי. ואף כי הגענו בתום קרוב לארבע שנות קיום המדינה למצב בו מתיחס חלק מצבורנו באדישות לזכות הגדולה של היותנו משרתי מדינת ישראל וזרועה המבצעת. אין להכחיש שהיא אשר התירה את כבלי השעבוד הכפול והמכופל של עובדי המנדט ויצרה אפשרויות גדולות לעובד דגם שזרמו אליה לאחר ה-15.5.48. מספר בעיות רציניות, כחוקת פנסיה, ועוד, לא הוסדרו עדיין אולם עם זאת, אפשר לציין עובדה שאינה בלתי טבעית ובלתי מקובלת בסקטור זה של עובדים והוא בשטח הזכויות הסוציאליות הממשיות כמו חופשה שנתית, חופשת מחלה, חופשות חגים, חופשת לידה, פצויים במקרים של תאונות וכו' ; אין השגנונו נופ' לים ובמקרים מסוימים אף עולים על אלה של צבורים אחרים אשר השיגום לאחר מלחמה מקצועית של עשרות בשנים.

אולם לא פחות חשובה מן הזכויות הסוציאליות היא

דברים שנאמרו בפתיחת תערוכת הבולים הארצית

ה. בן-מנחם

הימים כשרולנד היל היה בנופש בעיירה סקוטית, ראה את המקרה הבא : נושא המכתבים הביא מכתב לנערה אחת. המכתב הגיע מלונדון ועקב זה היה מחירו די גבוה. הנערה טילטלה את המעטפה מיד ליד, התבוננה בה רגע והחזירה אותה לדורך, תוך התנצלות, שאין לאל ידה לפי דות את המכתב. רולנד, שראה זאת, נתמלא לבו חמלה לכפרית התמימה, קרב אליה והציע לשלם את דמי הדואר מכיסו כדי שתוכל לקבל את המכתב היקר לה. אך לתמהונו לא הסכימה הנערה ליהנות מן העזרה ; כאשר התרחק הדורך היא ספרה לחייר האדיב את סיבת סרובה : היא לא היתה זקוקה עוד למכתב מאחר שהתבוננה במעטפה ; ארוסה שהיה פועל בלונדון נהג לשלוח לה מכתבים שעל פי הסימנים המוסכמים על גבי המעטפה היא יכלה לפענח כהרף עין את התוכן. כך עשתה גם היא ובדרך זו ניהלו משלוח מכתבים מתמיד בלי להוציא פרוטה לדמי דואר. סר רולנד היל מכחיש אמנם בספר הזכרונות שלו שמעשה זה קרה לו והוא שם את הספור בפי הגבי מרטינו אך לגופו

כשרולנד היל הביא לראשונה בפני ראש ממשלת בריטניה, הלורד מלבורן, בשנות הארבעים של המאה הקודמת את תכניתו לריפורמה בדואר, הוא לא תאר לעצמו שבעקבות ה"פוסט אופיס ריפורם" שלו תקום תנועה כבירה של אוספי בולים, שהוא גנה אותה בדמיונו — תנועה, שתקף את כל כדור הארץ ותמנה מליונים של נוהים בלא הבדל של לאום, לשון, מין וגיל.

לפי ארטור די רוטשילד, ב"הולדות דואר המכתבים" שלו הגיע רולנד היל לרעיון גאוני זה של הבול עפ"י מקרה בלבד, מקרה שחודאי ידוע לרבים. ואעפ"י כן שומה על נאספי תערוכת בולים לספר זאת באוזני הנוער, צבא האספי נים העתיד.

עוד לפני כ-115 שנה היה הדואר גובה את דמי המשלוח למכתבים מידי המוען ולא מידי השולח. וכמובן, יכול היה המוען לסרב לקבל את המכתב, אם לא רצה או לא היה לו במה לשלם. גובה התשלום היה תלוי במרחק, וככל שגדל המרחק כן גדל הסכום בעד הובלת המכתב. באחד

מספרים אלה היו צנועים לגבי ארצות אחרות. באותה תקר שם הוציאו ארצות הברית 44.5 בול בכל שנה בממוצע, צרפת — 49.3, ברית המועצות — 81.6 בול לשנה. מאז ועד היום גדלו המספרים באופן יחסי. ניתן לומר שאין אדם יכול היום לחלוטת כלל על אוסף בולים מלא של מדינה ותיקה כלשהי. לכל היותר יכול הוא להעז ולקבוע לעצמו שנה מסוימת כנקודת מוצא שתהא מרוחקת מאד מן ההתחלה. לבולים הקלסיים וודאי שלא יזכה להגיע.

ליהודי בן זמננו, אם בארץ ואם מחוצה לה, שזכה לראות בתקומת עם ישראל במדינתו המתחדשת, ניתנה ההזדמנות לאגור את בולי ישראל מראשית הופעתו. ואף היום, לאחר 4 שנים, אין הדבר קשה ביותר לאספן מתחיל להשיג את מבוקשו. אף על פי שראשוני הבולים יצאו בינתיים מן המחזור. לגבי האספן היהודי חל שינוי יסודי: עד עכשיו נהגנו לאסוף בולים בין הגויים ושל הגויים בלבד. כל אספן אחר, פרט ליהודי, יכול היה לקשט את האלבום שלו קודם כל באוסף בולי ארצו. לא כן אנחנו. כשם שבשנות גלותנו הארוכה לא היה לנו שדה קרב משלנו, ואף על פי כן נלחמנו בשדות קרב זרים, כשם שהיינו מפרים תרבויות לא לנו, מעשירים אוצרות מדע וטכניקה של עמים אחרים, בלי יכולת ליצור נכס לאומי מפורי רוחנו המפוזרת בנכר, כן גם בשדה זה של הבולאות היה הצירוף היהודי מפורז בתוך האלבומים והאוספים בלי להצטרף למדור יהודי. עתה, גם שדה קרב שלנו מאחורינו, גם התחלה לחיים ממלכתיים מחודשים, גם ראשית יצירה, וקודם כל לעצמנו, בכל שטחי החיים. בין היתר נכנסנו גם למירוץ הכללי ביצירת הבולים והטבעת ההווי הלאומי על פניהם. בולינו ישתכללו, יעברו מנושא לנושא, יבטאו את העבר ואת ההווה מבחינה היסטורית, יבליטו את פירות החמד של ארצנו, ינציחו דמויות ויהפכו במשך הזמן לנכס לאומי חשוב.

וכדאי מאד שאלה החיים אתנו היום לא יחמיצו את ההזדמנות הקלה והנוחה לאסוף בולי ישראל למענם, למען צאצאיהם והדורות הבאים.

של ענין אין הבדל למי קרה המקרה; לספור זה שהגיע לידעתו של הוגה רעיון הבול חייבת הפילטליה את קיומה והתפתחותה ושאוּלִי בעִטּוֹ נחַכְסְנוּ גם אנו היום לפתיחת התערוכה הזאת שאינה אלא אחת התערוכות של בולים הנערכות בזמן זה בחלקים שונים של העולם.

זמן רב לא עלה על דעתו של איש להיחלץ לאיסוף פתקים מצוירים אלה, אף כי לעולם היו אספנים לכל דבר: מטבעות, מפות עתיקות, חרבות, פגיונות, מקטרת וכו'. בולים לא אספו כמעט עד סוף המאה הקודמת, ולכן לא היה לתוים אלה עד אז ערך אחר מאשר לכל תו לחישוב מס כלשהו. ולפי ערכם — היתה גם ההתעניינות בהם מבחינת הצורה והבטוי. אך ברגע שהבול הפך להיות נושא לייצור האספנים, החלה התחרות בינלאומית על מספר ההוצאות, על שכלול הצורה ועל גיוון תכנון של הבול. כיום הזה מהווה אוסף בולים אוצר בלום של ידיעות בביאוגרפיה, היסטוריה, סוציולוגיה, בוטניקה וואולוגיה ועוד. כל מי שאוסף את הבולים מן ההכרח שירחיב את ידיעותיו בכל המקצועות הנ"ל. חייבים להודות, שאם העינים השונות החלו להשתמש בבולים כבמה להבלטת יישובי חם הלאומית, אישיהם הבולטים, נופי ארצם היפים ביותר, עתיקותיהם, יצירותיהם המובהקות, החי והצומח של ארצותיהם וכו'. וכך הפך הבול להיות בעל ערך תרבותי וחיוני, הרי זו בראש וראשונה זכותו של אספן הבולים במי שך יובל השנים האחרון.

כבר נאמר שבצערותנו היינו כמעט כולנו אוספי בולים, אבל רק מעטים המשיכו בשיטתיות. מספר ההוצאות שנולד והלך בפרוגרסייה עולה בכל ארץ וארץ היה בו כדי לרפות את ידי האוספים. אבל זאת בדוגמא: מאז ציורו הראשון של בול על גבי מעטפה, היפני פוסטג'י אנוולופ — מאת הצייר מיולרדי בשנת 1840 ועד 1900, היינו במשך 60 שנה, הוצאו באנגליה 105 בול בלבד, כלומר, פחות משני בולים לשנה בממוצע. ואילו במשך העשרת הראשונה של המאה העשרים הוציא הדואר הבריטי 123 בול, ז.א. 12.3 בול בשנה. המספר עלה והגיע בעשרת הרביעית ל-23.2 בול לשנה.

★

חיוג מנויים בינעירוני בחו"ל

מ. יואלי

ז"א האפשרות של כל שני מנויים של אותה ארץ להתקשר ביניהם על ידי חיוג בלבד, ללא עזרה של טלפון. התפתחות זו עלולה להביא אף לידי הרחבת תחום החיוג מעבר לגבולות ארצו, ז"א לידי חיוג מנויים בינלאומי.

לפני מלחמת העולם האחרונה, לא נתגבשו תכניות לחיוג מנויים ארצי אלא בארץ אחת בלבד, היא שווייצריה, ורק אחרי המלחמה הוחלט גם בארצות אחרות, כגון הולנד, בלגיה, שבדיה להנהיג חיוג מנויים ארצי. בשווייצריה

בכל הארצות המפותחות מתקדם כיום המיכון (אבטור מניציה) של שרות הטלפון המקומי ומתקרב לשלבו הסוף פ, שהוא — היעלמו הגמור של מרכזידי המקומי. בעקבות ההצלחה הרבה שזכה לה שרותי-הטלפון האבי סומטי המקומי, הועלתה הדרישה להרחיב את תחום החיוג של המנויים ולאפשר להם לחייג גם אל מרכזים אבטומטיים קרובים. גם דרישה זו מתמלאת והולכת בארצות המתקדמות.

שלב התפתחות נוסף בכיוון זה הוא חיוג מנויים ארצי,

הושלמה בינתיים התכנית כמעט במלואה, בשאר הארצות הנזכרות הולכות התכניות ומתמשמות בהדרגה. לעומת זאת אין המומחים בכל הארצות משוכנעים עדיין, שחיוג מנויים ארצי אמנם רצוי, אף בשלב התפתחות סופי, מאמציהם של מהנדסי הטלפון באנגליה בצרפת, ובארצות הברית מכונים כיום בעיקר לחיוג טלפונאים ארצי, וז"א לכך שכל טלפונאי בינעירוני יוכל להתקשר עם כל מנוי שבארצו על ידי חיוג בלבד, ללא עזרה של טלפונאי אחר ואין לדעת עדיין אם יש לראות בחיוג טלפונאים ארצי כזה שלב לחיוג מנויים ארצי, או מטרה סופית.

לפני כל צעד מעשי לקראת חיוג מנויים ארצי יש לפתור שתי בעיות קשות: יש להחליט על שיטה ארצית של מס' פרי טלפון, ויש להחליט על השיטה שעל פיה ישלם המנוי תמורת שיחותיו. את שיטת המספרים הארצית יש לתכנן תוך התחשבות בהרחבות עתידות של הרשות הארצית, ובצורה מובנת לציבור הרחב. הטבלה הבאה מראה את מספר הספרות שיש לחייג לפי שיטת המספרים הארצית של שווייץ, הולנד, בלגיה ושבדיה.

מספר הספרות שיש לחייג לשם שיחה או שיחה למרחק קצר	מספר הספרות שיש לחייג לשם שיחה בין-עירונית
שווייץ	8 או 9
הולנד	8 או 11
בלגיה	8 או 9
שבדיה	7 עד 9

בעית התשלום מתעוררת בשעה שמרחיבים את תחום החיוג של המנוי ומתרחיפה במיוחד עם הנהגת שיטת חיוג ארצית. אוסי הבעיה תלוי בשיטת התעריף הנהוגה. במקרה שתחום החיוג של המנוי מוגבל ועליו לשלם תמורת כל שיחותיו בתוך תחום מוגבל זה תשלום שנתי קבוע, כנהוג באזורים שונים בארצות הברית, אין בעית התשלום קיימת עדיין. אך עם הרחבת תחום החיוג של המנוי מעבר לתחום התשלום הקבוע, מתעוררת הבעיה כיצד לזהות את המנוי הקורא וכיצד לרשום את דמי השיחה. לשם רישום של שיחה אבטומטית באות בחשבון שתי השיטות הבאות:

(א) שיחה אבטומטית מפעילה את מונה השיחות של המנוי. ההפעלה היא חד פעמית או חוזרת, בהתאם לתעריף השיחות (מניה חוזרת — multi-metering).

(ב) פרטיה השיחה נרשמים על פתק בדרך אבטומטית ("פתיקה" אבטומטית automatic ticketing).

מניה חוזרת נהוגה בארצות רבות באירופה כגון אנגליה, צרפת, שבדיה, הולנד ושווייץ. פתיקה אבטומטית מצויה בעיקר בארצות הברית, לשם רישום של אותן השיחות האבטומטיות בלבד שיוצאות את התחום של התשלום הקבוע. במקרה זה אין כלל צורך במוני שיחות מיוחדים לכל מנוי. פתיקה אבטומטית הונהגה גם בבלגיה. הנהגת חיוג מנויים ארצי מבוסס על מניה חוזרת דורשת בדרך כלל גם שינויים בשיטת התעריף לשם תיאומה לשיטת המניה החוזרת.

שיטת תעריף טיפוסית מותאמת למניה חוזרת היא זו של שבדיה ואלה פרטיה:

(א) שיחה בין שני מנויים המחוברים לאותו המרכז עולה יחידת תשלום אחת, ואינה מוגבלת בזמן.

(ב) שיחה בין שני מנויים המחוברים למרכזים שונים של

אותו האזור עולה יחידה אחת לכל שש דקות. כל אזור כולל 30 עד 40 מרכזי טלפון.

(ג) שיחה בין שני מנויים של אזורים שונים עולה אף היא יחידת תשלום אחת, אך זמן השיחה הסותר תמורת יחידת תשלום אחת הוא מקוצר, ותלוי במס' חק שבין שני האזורים. השיחה היקרה ביותר תעלה יחידת תשלום אחת לכל שש שניות.

שיטת התעריף הבאה נהוגה בהולנד:

(א) שיחה בין שני מנויים של אותו מרכז עולה יחידה אחת, בלי הגבלה בזמן.

(ב) שיחה בין מרכזים שונים של אותו אזור — יחידה אחת כשמתקבלת תשובה, יחידה נוספת כעבור חמש עד עשר שניות, ואחריכך יחידה נוספת כעבור כל דקה.

(ג) שיחה בין מרכזים של אזורים סמוכים — יחידה אחת כשמתקבלת תשובה, ארבע יחידות כעבור שניות מספר, ואחריכך יחידה נוספת כעבור כל מחצית דקה.

(ד) שיחה בין אזורים שאינם סמוכים — יחידה אחת כשמתקבלת תשובה, שמונה יחידות כעבור שניות מספר, ואחר כך יחידה אחת כעבור כל עשר שניות.

שניות מספר עוברות בין התשלום הראשון לבין התשלום השני שהוא התשלום הראשי, על מנת לאפשר למנוי לברר אם אמנם השיג את המנוי הדרוש לו. אזור הולנדי מכיל לא יותר מעשרה מרכזים, ובסך הכל ישנם כ-120 אזורים.

מניה חוזרת המקיפה גם שיחות בינעירוניות מחויגות, עלולה שלא להתקבל על ידי צבור המנויים היות וחשבון

מיד אחרי השעה 5.00 : סימן לכך שהמנויים מעדיפים לרחות את שיחותיהם על מנת ליהנות מהאפשרות של הקשר האבטומטי.

בבלגיה הוחלט לעומת זאת להנהיג פתיקה אבטומטית לגבי שיחות יקרות ומניח חוזרת לגבי שיחות זולות. פתירה אבטומטית מאפשרת כמובן הגשת חשבון מפורט למניה.

עובד על פי :

"Contemporary Telephone Mechanisation
Abroad and Possible Future Trends"
P.O. Telecommunications Journal,
London, Aug. 1950, Feb. 1952, May 1951

עין גם במאמרים הבאים :

"La Louviere Automatic Network of the Belgian
Telephone System"
Automatic Electric Technical Journal, Chicago
Jan. 1951.

"Das Netzgruppenamt Amsterdam" Albiswerk —
Berichte, Zurich, Feb. 1951.

השיחות מוגש להם בצורת סך הכל בלבד, ללא פרוט השירות הבינעירוני, כנהוג כשהשרות הבינעירוני אינו אביטומטי. חשש זה לא נתאמת בשווייץ, אך אין ספק שהמתח הצר של התעריף השווייצרי סייע לכך. מספר המעוררים על החשבון המוגש להם אינו אלא מועט, ורוב המנויים מעדיפים את הקשר האבטומטי, גם כשניתנת להם האפשרות להתקשר באמצעות טלפונאית ולקבל אחר כך חשבון שיחות מפורט. יש לציין שהמנויים בשווייץ, וכן בהולנד, יכולים לדרוש תמורת דמי שכירות מתאימים החקנת מונה שיחות מיוחד בבתיהם. בתי מלון, מועדונים וכיוצא באלה יודעים על סמך מונה זה מהו התשלום שיש לגבות מאורחיהם תמורת שיחותיהם.

בבלגיה הוחלט לעומת זאת להנהיג פתיקה אבטומטית בין אמשטרדם לבין האג — לרכו את השרות בין שתי ערים אלו כדי טלפונאיות בשעות שבין 8.00 לפנה"צ לבין 5.00 אחרי הצהרים, אך להרשות חיוב מנויים אחרי השעה 5.00 אחה"צ. תופעה רגילה היא שהתנועה בקו זה פוחתת במידה ניכרת אחרי השעה 4.00 אחה"צ בערך, ועולה שוב

כל העובדים המרגישים שיש בכחם לעזור באופן מעשי בעבודתנו, אם על ידי בקורת ואם על ידי כתיבת מאמרים וסקירות. מתבקשים לשלוח אלינו את פרי מחשבתם : — ובזה הננו מזמינים אתכם להשתתף בוויכוח מעל דפי עתון זה על הנושא : אדיבות עובד הדואר במגעו עם הקהל.